



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 45/2016
03.11.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Гордане Ајншпилер Поповић и Браниславе Апостоловић, чланова већа, у парници по тужби тужиоца "АА", ... – у стечају, кога заступа пуномоћник Оливер Живковић, адвокат из ..., против туженог "ББ" ..., кога заступа пуномоћник Александар Петровић, адвокат из ..., ради утврђења ништавости уговора, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда Пж 2204/15 од 25.11.2015. године, у седници већа одржаној 03. новембра 2016. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж 2204/15 од 25.11.2015. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Београду П 3747/14 од 03.03.2015. године, у ставу I изреке, усвојен је тужбени захтев и утврђено да је ништав Уговор о преносу права својине уместо испуњења дуга Ов I .../... од 28.09.2012. године, закључен између "АА" ..., као правног претходника тужиоца "АА", ..., у стечају и туженог, те да је исти без правног дејства, што је тужени дужан да призна и трпи. У ставу II изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 1.014.240,00 динара.

Пресудом Привредног апелационог суда Пж 2204/15 од 25.11.2015. године, у ставу I изреке, преиначена је наведена пресуда Привредног суда у Београду и одбијен тужбени захтев да се утврди да је ништав уговор о преносу права својине уместо испуњења дуга Ов I .../... од 28.09.2012. године закључен између "АА" ..., као правног претходника тужиоца "АА" -у стечају, ..., и туженог, те да је исти без правног дејства, што би тужени био дужан да призна и трпи. Обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове првостепеног поступка у износу од 876.030,00 динара. У ставу II изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 935.620,00 динара.

Против правноснажне другостепене пресуде тужилац је благовремено изјавио ревизију, побијајући је због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Одговор на ревизију поднео је тужени и предложио да се ревизија тужиоца одбије као неоснована. Трошкове ревизијског поступка је тражио у износу од 114.480,00 динара за састав одговора на жалбу.

Испитујући побијану пресуду у смислу одредбе члана 408. ЗПП ("Службени гласник РС" 72/11), Врховни касациони суд је нашао да ревизија тужиоца није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности. Ревизијом се неосновано указује на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, будући да ова битна повреда одредаба парничног поступка у смислу члана 407. став 1. тачка 2. ЗПП није ревизијски разлог.

Према утврђеном чињеничном стању, правни претходник тужиоца и тужени закључили су уговор о дугорочном кредиту од 25.09.2009. године, којим је одобрен кредит у износу од 2.700.000 евра у динарској противвредности. У члану 3. Уговора предвиђено је да се кредит одобрава са роком отплате од шест година рачунајући од датума коришћења прве транше кредита и да се кредит отплаћује тако што се главни дуг отплаћује у једнаким тромесечним ратама, с тим да прва рата доспева 12 месеци од датума коришћења прве транше кредита. Чланом 8. уговорено је да корисник кредита може исти у целини или делимично, отплатити пре рока, док је ставом 2. предвиђено да се сматра да је издавањем писмене сагласности договорено да кредит доспева на дан који је предложио корисник кредита. У члану 13. Уговора предвиђени су услови под којима банка може раскинути уговор (па тако и услед неплаћања или задоцњења у плаћању било које две доспеле обавезе). Уговорне стране су 22.06.2011. године закључиле и Анекс наведеног уговора, којим је измењен члан 3. у ставу 2. и 3. у погледу начина отплате кредита, тако што је одређено да наредна рата доспева 28.03.2012. године.

У периоду од 17.04.2012. до 28.06.2012. године тужени је од тужиоца тражио да плати доспеле износе по основу наведеног Уговора о кредиту, а тужилац га је обавештавао да настоји да превазиђе кашњење у плаћању доспелих обавеза, те је дописом од 01.08.2012. године понудио да туженом пренесе власништво на објектима који су предмет оспореног Уговора.

Тужилац и тужени су закључили Уговор о преносу права својине уместо испуњења дуга, који је оверен 28.09.2012. године. У члану 1. констатовано је да је тужилац власник непокретности, уписаних у ЛН број ..., КО ..., чије су карактеристике ближе наведене (став 1); да су тужилац и тужени закључили Уговор о дугорочном кредиту од 25.09.2009. године и дана 22.06.2011. године. У члану 2. Уговора предвиђено је да уговорне стране уговарају пренос права својине на непокретностима из члана 1. Уговора у корист туженог уместо испуњења дуга

по основу Уговора и Анекса уговора наведених у члану 1. став 2. Уговора. У члану 4. уговора предвиђено је да тужилац уместо испуњења обавезе из члана 3. уговора преноси у својину туженом своју непокретну имовину, ближе описану у образложењу, те да на начин из претходног става тужени да уместо да од тужиоца намири своје потраживање пријемом новчаног износа свог потраживања, од тужиоца који је истовремено и власник непокретности наведено потраживање намирује стицањем у својину 1/1 непокретности из овог Уговора.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да је предметни Уговор о преносу права својине уместо испуњења дуга ништав, те је усвојио тужбени захтев.

Другостепени суд је правилном применом материјалног права преиначио првостепену пресуду и тужбени захтев одбио.

Полазећи од одредбе чл. 51. и 52. Закона о облигационим односима, те одредбе члана 46. Закона о платном промету, другостепени суд је правилно закључио да је тужилац у време када му је рачун био у блокади, своје обавезе према туженом могао измирити преносом права својине на непокретностима које су у његовом власништву, а из разлога што предметна уговорна обавеза има каузу и Уговор није противан принудним прописима, јавном поретку и добрим обичајима.

Имајући у виду одредбе закљученог Уговора о кредиту садржане у члановима 8. и 13. правилан је закључак другостепеног суда да је тужилац као дужник новчане обавезе имао право да у свако доба отплати обавезе из кредита и пре њихове доспелости, те да му није било забрањено да уместо преноса новчаних средстава понуди друго средство превремене отплате кредита.

Ово из разлога, што је другостепени суд правилно закључио да предметни уговор има каузу која није противна изричитом принудном пропису садржаном у члану 46. Закона о платном промету, према којем, како правилно закључује другостепени суд наведени Закон се односи искључиво на новчане трансакције које се обављају у динарима, те да у обављању истих банка која води рачун клијента мора поштовати одредбе тог Закона приликом пријема његових налога за плаћање и приликом извршавања трансфера, како задужења тако и извршавања новчаних обавеза тог субјекта.

Из наведеног следи да се Закон о платном промету односи на послове платног промета које обављају банке, те тужиоцу, као кориснику кредита Законом о платном промету није било забрањено да обавезе из кредита измири и пре рока њиховог доспећа, нити му је било забрањено да ради испуњења обавеза са повериоцем уговори замену испуњења, односно да своју обавезу измири предајом покретних или непокретних ствари.

Стога је правилан закључак другостепеног суда да закључење Уговора о преносу права својине уместо испуњења дуга нису повређене одредбе ни једног принудног прописа нити јавног поретка или правила морала, па ни одредаба

Закона о платном промету, будући да се исти примењује искључиво на платне трансакције.

Са изнетих разлога, правилан је и закључак другостепеног суда да је овакво уговарање, односно замена испуњења, сагласно одредбама чл. 12, 16. и 17. Закона о облигационим односима, односно да се тужилац у конкретном случају понашао у складу са основним начелима облигационог права, када је своје обавезе измирио имовином коју поседује.

За своју одлуку, другостепени суд је дао јасне и ваљане разлоге, које у свему прихвата и овај суд.

Неосновани су наводи ревизије да блокада рачуна тужиоца истог онемогућава у измирењу обавеза на начин како је то учињено у конкретном случају, јер је то супротно одредби члана 46. Закона о платном промету.

Ово из разлога што блокада рачуна онемогућава тужиоца да своју новчану обавезу по Уговору о кредиту испуни плаћањем обавезе али не и да своју обавезу испуни закључењем Уговора о измирењу обавезе предајом у посед некретнина које поседује. Стога су неосновани и наводи ревизије да је у конкретном случају прекршен императивни пропис, тако да је предметни уговор ништав.

Састављање одговора на ревизију није било нужно за вођење ове парнице, те је захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка одбијен.

Са изложеног, а на основу члана 414. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа
судија
Бранко Станић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић